Ч. 206 (12.862). Львів, вівторок 15. вересня 1931. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 156 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Після ревеляцій „Ілюстров. Курєра Цодзенн"-ого.

Голоси польської преси.

ВІРНЕ СОБІ „СЛОВО ПОЛЬСКЕ".

Треба признати, що „Сл. П." залишається собі вірне. Йдучи рука в руку з ендецьким табором завжди і всюди в усіх справах, в яких лише мова про українців, і куреркові „ревеляції" використовує для цькування проти всіх українців, при чому передовсім свою жовч виливає — як завжди — на УНДО і греко-католицьке духовенство. В першій частині статті п. н. „Документи" (з 13. ц. м.) „Сл. П." є переконане, що зміст „документів", оголошених „Курєрком".

стверджує провід Берліна над сепаратистичною акцією у Сх. Галичині (в оригіналі Малопольщі — прим. Ред.)

і що воно

не є мериторичною несподіванкою чи ревеляцією для публичної опінії в Польщі.

Польська опінія, мовляв, завсіди вважала УВО „пасивним інструментом чужих цілей".

Однак оголошені документи мають ще інше капітальне значіння. Вони стверджують не лише звязок УВО з Берліном, але безспірно виказують також тісний звязок (?! — Ред.) леґальних українських політичних партій (?! — Ред.) з Авсвертіґес Амт, факт, що п. Кость Левицький їздив до Берліна на конференції з бароном Ганом, референтом польських справ у німецькому міністерстві закордонних справ, факт, що той-же п. Кость Левицький відгравав там ролю емісарія п. Дмитра Левицького, шефа УНДО й нинішнього посла на сойм, факт, що нім. уряд закордонних справ у висліді тих конференцій змагав накрити Петрушевича й провід УНДО „під один капелюх" — ці всі факти є безцінної вартости, тому, що в невідпертий спосіб демаскують характер і ролю УНДО (?! — прим. Ред.) яке, як відомо, хоче бути ніби (! — Ред.) політичною еманацією і табором українського населення, коли по суті ця партія є знаряддям у руках реванжової нім. політики. Активна участь у конференціях з Авсвертіґес Амт і нім. консулями пралата Леонтія Куницького кидає яскраве і понуре світло на ролю архієпископської палати зі святоюрської гори в німецько-саботажевій роботі.

І дальше є спеціяльний випад у сторону о. прал. Куницького, якому вкінці отверто інкримінується, що заінкасував у консуля Редіґера у Кракові грошеві субсидії для переворотової протидержавної роботи й устійнив з ним подробиці українсько-німецької співпраці по думці вказівок Берліна...

Кінчається ця повна напастей і інвектив стаття заявою, що „мусимо" (п. Мейбаум і тов. з IV. бриґади) приступити „тим тривкіше, сильніше і свідоміше" до реалізації „ідеї, переданої Тадеєм Голувком"...

ЗАПИТИ „ҐАЗЕТИ ПОРАННОЇ".

Львівська *„Ґазета Поранна"* з дати 13. вересня ц. р. (ч. 9697) принесла на тему ревеляцій краківського „Курєра Іл." передову статтю під вимовним, але й крикливим наголовком „Скандальна компромітація". По маленькім вступі, де говориться про те, що „співпраця" української ірденти з Берліном не була ніякою таємницею, автор наводить перший опублікований учора на сторінках „Діла" лист, потім переповідає зміст другого листа і робить накінець такі висновки:

„Оба документи є, очевидно фрагментом сталої кореспонденції, випадково перехопленим. І тому то вимагають дальших певних вияснень, яких у першій мірі повинно уділити УНДО. Роля тієї партії не є ані доволі ясна, ані вільна від підозрінь. З одної сторони УНДО, що зрештою робило при кожній нагоді, випирається контакту з Коновальцем, хоч здеклярування цього на письмі стрічає якісь трудноші. З другої сторони чолові політики УНДО їздять до Берліна, ведуть розмови у тамошньому уряді для закордонних справ і конклюзія цих розмов є така, що барон Ган рахує на можливість порозуміння між Коновальцем і УНДО. Бажає цьому через посередництво допомогти. І тому питаємо, що робив польський громадянин п. д-р Кость Левицький у Берліні? Які особисті відносини лучили п. Дмитра Левицького з німецьким консулем у Кракові? Відповіди на ті питання не тільки ми домагаємось. Вона мусить бути дана в імя тієї „чистоти і незалежности", яку УНДО приписує своїй політиці. Колиж мова про берлінський уряд, то справа не вимагає ніяких вияснень. Компромітація є повна. Прилапання на горячому вчинку не лишає сліду сумнівів. Нечувані й непрактиковані в міжнародніх взаємнах проби диверсії у внутрішні справи сусідньої держави розійдуться широким відгомоном по Европі. Консеквенції цього скандалу повинні бути далекойдучі, як у безпосередній нашій дипльоматичній реакції, так і в пропаґандових можливостях".

КАПІТАЛІЗУВАННЯ У ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ.

Центральний щоденник санації з характером офіціяльного орґану варшавська *„Ґазета Польска"* пише під наголовком *„Німецькі патронати українського терору"* таке:

„Ревеляції про участь деяких чинників „Авсвертіґес Амт'у" у фінансуванні й орґанізуванні української терористично-саботажевої акції заскочать без сумніву публичну опінію цілого світа... Як виходить з документів, в часі, коли стільки говориться про конечність взаємного довіря, про фізичне і моральне розброєння та про міжнародню співпрацю, коли міродайні представники Німеччини голосять *урбі ет орбі* величні принципи мира, одночасно функціонарі німецького уряду ведуть при помочі льокальних переворотницьких елементів диверсійну кампанію на терені сусідньої держави... Факти, виявлені в документах, про які вище мова, відібються безсумнівно голосним відгуком у Женеві. Є там тепер мін. Курціюс, шеф „Авсвертіґес Амт-у", під фірмою якого ведена була, як виходить з ревеляцій, акція помочі для українського саботажу й терору. На нашу думку, мін. Курціюс має там найкращу нагоду вияснити цю справу й виразно відмежуватися від авантюрничих і злочинних починів своїх співробітників на Вільгельмштрассе".

Як бачимо, польське закордонне міністерство поважно думає капіталізувати для себе „ревеляції" „Курєрка". Не дурно вони були оголошені „випадково" підчас женевської сесії

„КЖИЖАК" І „РУСІН".

Санаційний варшавський *„Курер Поранни"* помістив статтейку у цілком вульґарно-вуличному тоні, п. н. „Фінансований патріотизм" (слово „патріотизм" теж у „лапках"!). Починається від того що після убивства Голувка

німці старалися дуже ревно заслонити своїх русинських союзників. І — мій Боже! — колиб це були союзники! Русинів уважає і трактує Райхсвера і Авсвертіґес Амт не як союзників, а як звичайних платних наємників, при помочі яких кжижак хоче розгривати свої далеко йдучі пляни.

І т. д. у тому самому стилі, з тою самою термінольоґією і тою самою фразеольоґією, про „конпахти" „кжижакув" з „русинами" від непамятних часів і з висновком що пок. Голувка „вбив пруський гріш"...

У тому самому тоні втримані й усі голоси варшавських брукових ґазет.

„КУРЄРОК" ПРО СВОЇ РЕВЕЛЯЦІЇ".

Краківський „Курерок" впевняє, що його „ревеляції" порушили цілий світ. У Берліні, мовляв, панує „збентеження" й він старається „мовчанкою або облудними викрутами" поминути „ревеляції". У париських політичних сферах ударено „на алярм", при чому „більшість публичної (француської) опінії бачить потвердження своїх найгірших здогадів і витягає з того відповідні внески". Ці внески такі, що „сензаційні справи, порушені „І. К. Ц." мають найтися на найближчій сесії Ради Ліґи Націй, бо на цій уже „запізно". „Курерок" покликується на голоси париського „Тану" й „Журналь де Деба" й англійського „Таймсу" і „Морнінг Посту". Совітське радіо трансмітувало статті „Курерка", — що, признаємо, цілком льоґічно: адже московські комуністичні чинники завжди щиро радіють усякими спробами, відкіляб вони не походили, пошкодити комунебудь з українського табору. „Курерок" запевняє, що може „вести дискусію" з Берліном, маючи „арґументи і докази". Радіє, що вся польська преса підхопила ці „ревеляції" як велику сензацію і що кує з них протиукраїнську зброю.

ГОЛОС ЛЬВІВСЬКИХ ЕНДЕКІВ.

Львівський орґан ендеків **„Курер Львовскі"** з дати 13. вересня (ч. 254) приносить на цю тему теж передову статтю, в якій громить санацію за те, що вона потребувала аж цілих пять літ, щоби „перейти елементарну школу в ділянці знайомства справ, які творять підставову проблему відносин у Сх. Галичині".

Далі формулує цей орґан від себе такі висновки:

„1) Звязок між УВО і німцями є найтісніший, що йде на ділі так далеко, що німці є фактичними керманичами УВО.

„2) Німці патронують цілому українському рухові і навпаки цілий український рух бачить своє оперття в німцях. Політики УНДО черпають своє натхнення у Німеччині, їздять до Берліна, контактують з німецькими консулями у Польщі і т. д.

„3) Німці вважають себе покликаними до надавання пляну цілому рухові, до координації його поодиноких відломів, до підтягнення їх усіх „під один капелюх".

„4) Робота українського сепаратизму, направлена проти Польщі є стало фінансована німцями.

„5) З обговорюваних документів довідуємося вправді, що стверджуємо безсторонно,

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 7. września 1931 r Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 196. czasopisma „Diło" z daty Lwów dnia 3 września 1931 r. do Sygn. VI. I. Pr. 414/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 7. września 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 6 września 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Diło" № 196 z daty Lwów, dnia 3. września 1931 r. zawierającego: 1) w artykule p. t. „Kongres nacjonalnych menazyn" w ustępie od słów „Prywytana opłeskamy" do słów „z jiji wystupom", 2. w artykule pt. „Zachływe wbywstwo" w całości z tytułem, znamiona ad ustęp 1) zbrodni z § 6 a) uk. ad ust. 2) występku z § 300 uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dzup. Nr. 6 ex 1862, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem artykułu pod 1) ma na celu szerzenie wzgardy i nienawiści do administracji państwa przez tendencyjne przedstawienie odnoszenia się administracji do pewnych grup społeczeństwa. Artykuł zaś pod 2) przez łżenie i podanie przekręconych faktów odnośnie do urzędowania organów władz bezpieczeństwa stara się wzbudzić wzgardę i nienawiść do tychże organów w związku z ich urzędowaniem, co odpowiada znamionom zbrodni z § 6 a) uk. i występku z § 300 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione

Przewodniczący: Medynski wr.

Protokulant: W. Mikuszewski wr

Za zgodność: Lipanowicz starszy sekretarz.

що УНДО не хотіло ідентифікуватись з УВО, але остає фактом, що УНДО бачило свого найвищого патрона в Німеччині.

„Чи нині по пяти роках є інакше нехай УНДО це нам прилюдно виясниіть. Нехай також нам виясниіть, як заховувалося супроти пропозиції „спільного капелюха".

* * *

На маргінесі всіх наведених важніших голосів польської преси можнаб написати цілий том рефлексій та спостережень, але цього робити не беремось з ріжних, а передовсім з цензурних причин. Всеж таки підкреслимо, що деякі з наведених голосів ідентифікують чомусь Крим із Римом. Бо як на основі опублікованих „Іл. Курєром Цодзенним" двох німецьких листів, автентичність яких нічим не доказана, а в яких мова про непорозуміння між провідниками двох непримиримих емігрантських груп, можна творити цілі теорії про звязки УНДО з німецьким закордонним урядом і взагалі про залежність української національної політики в Польщі від Берліна? Наскільки нам відомі початки й історія УНДО, то ми можемо ствердити з цілою рішучістю, що саме УНДО в 1925 р. передовсім тому повстало та сформувалось, щоби українську національну політику в Галичині звільнити від впливів усяких емігрантських груп та їх провідників, які бажали мати у ній децидуючий голос титулом своїх великих і відповідальних становищ, які займали в часи наших визвольних змагань. УНДО повстало під гаслами паралізування тих впливів і ці гасла провело консеквентно в життя. Воно вело і веде українську національну політику в Польщі і ніколи не оглядалось при цьому на нічиї посторонні користи ні інтереси. А вже ніколи українська національна політика УНДО не могла покриватися з інтересами Берліна чи Москви (бо й про московську залежність української політики писала вже нераз польська преса), чи якогось іншого чужого закордонного центру. Нема сумніву, що поодинокі емігрантські групи могли хотіти колись кувати для себе політичний капітал при допомозі УНДО, але це їм цілковито не вдалось. Доказом на те, що всі вони стали непримиримими ворогами УНДО. Українська національна політика, хтоб її не репрезентував, не могла і не може ніколи бути нічиїм знаряддям, а все мусіла і мусить мати на оці виключно українські національні інтереси. Тому то вона була, тепер є і на будуче мусить бути цілком незалежною. А всякі посторонні впливи чи заходи про впливи мусить беззастережно відкидати.

——o——

Національно-культурна автономія для національних меншин в Румунії?

Заява президента міністрів Йорги.

Президент румунської ради міністрів Йорга приняв представника віденського щоденника „Нaєс Вінер Тагблят" і заявив йому між іншим ось що:

„В політиці нема принципів *a priori*. Це вічна хиба наших політиків, що вони керуються ідеольогіями. Ми є нині реалістами і хочемо здійснення фактів.

„Румунія мусить опертися на самопоміч, а не на поміч закордонного капіталу.

„Теперішній уряд дасть національним меншостям повну культурну автономію. Контроля держави обмежиться до того, щоби була загарантована безпека держави й публична мораль".

„Наша закордонна політика основана на обороні й задержанні дотеперішніх границь. Що торкається закордонної політики, то ми будемо керуватися економічними принципами. Ми змагаємо до господарського співробітництва з усіми прихильними нам державами й подамо кожному, хто нам прихильний, приятельську руку до економічної співпраці".

Песимісти й оптимісти.

З дивоглядів польського господарсько-політичного життя.

У звязку з важливими подіями у широкому світі і закордонно-політичними комбінаціями (як напр. пакт неагресії з Совітами) та такими сумними сензаціями дня, як трускавецька подія, відійшли на задній плян справи внутрішнього польського характеру. Особливо ними цікавитися перестала навіть польська преса (маємо на увазі польську опозиційну пресу, бо санаційна, як звичайно, страшенне ялова і нудна, включаючи сут й вічне цькування на всіх і вся та погоню за „ревеляціями"). Бо справді: нецікава внутрішня ситуація у Польщі, у якій ніби то й розпочався вже „політичний сезон", але ніякого політичного життя нема.

Раз-у-раз читається лиш про безліч нових проєктів, виготованих у тишині міністерських кабінетів і обрахованих на добуття більших доходів державному скарбові. Однак коли ці проєкти побачать денне світло — невідомо, бо все ще не рішена справа соймової сесії: мала вона війтись у перших днях вересня, потім казалося, що зараз після Ліги Націй, себто у другій половині цього місяця, врешті чуємо, що в початках жовтня, але не є виключене, що збереться сойм пощно у конституційному терміні, себто 1. листопада (потім евентуально можна сесію ще на 30 днів відложити!). Покищо друкується у польських часописах списки перенесених адміністраційних достойників і поголоски про дальші всякі зміни й переміни, димісії й номінації та — пляни, в яких головну ролю грає фантазія. Найповажнішими, мабуть, подіями останніх днів у Польщі, це — визначення терміну загального перепису населення (на день 9. грудня ц. м.) і введення наглих судів...

Лише тут і там просковзнеться вістка про якийсь один момент польського життя, який кидає характеристичне світло на цілість пануючих відносин і зокрема зачіпає найболючішу й найбільш актуальну їх сторінку — шаліючу економічну скруту. Ніби маленька, цілком буденна і незначна подія, одна з тих, про які щодня можна до зануди читати, стала раптом осередком уваги польського господарсько-політичного світа: димісія редактора бюлетинів державного Інституту Конюнктурних Дослідів.

Став раптом широкому загалові відомий зміст останнього періодичного бюлетину тієї установи, якої завданням є робити підсумки останніх випадків у державному господарстві та подавати прогнози на будуче. Отож згаданий останній бюлетин зробив оцінку нинішньої ситуації в Польщі дуже песимістично. Він звернув головно увагу на затаюване явище утечі капіталів з польських банків, при чому вирахував, що в місяцях червні і липні ц. р. відібрано з банків близько пів міліярда золотих. Вправді потім самі банки, зорганізовані у Польщі у Союзі Банків, дементували цю цифру, подаючи багато нижчу, а проте не вдалося затушувати великого враження, яке зробило у господарських колах це щире признання грізного для банків явища. Мало того, песимізм бюлетину віднісся і до будуччини. Читаємо в ньому таку заяву: „При нинішньому психічному стані громадянства й нахилові до паніки, впродовж найближчих кількох місяців не може бути мови про якунебудь поправу конюнктури, але — цілком навпаки — треба рахуватися з можливістю дальшого загострення фінансової ситуації і дальшого понадсезонового обмеження продукції, особливо після закінчення будівляного сезону"...

Що це значить „нинішній психічний стан громадянства" автор пояснив цілком недвозначно: „....Однак, колиб удалося привернути довіря щодо будучого формування внутрішніх політичних і господарських відносин"... Іншими словами, стверджено найбільш авторитетною державною господарською установою, що внутрішні політичні й господарські відносини у Польщі і ті настрої, які вони зраджують, є головним лихом господарської кризи.

Таку щиру й вірну оцінку й таку прогнову вищі урядові чинники осудили, видно, як єресь бо раптом редактор бюлетинів Інституту Конюнктурних Дослідів дістав димісію. З ним зсолідаризувалися інші урядовці того Інституту, які заявили, що той єретичний звіт був складений колеґіяльно, що в свою чергу примусило й директора Інституту, санаційного проф. Липинського, після невдалої спроби вмити руки, — зголосити свою димісію. Стався скандал і вийшло на верх, що завинив цілий Інститут тому, що дозволив собі на песимістичну оцінку ситуації, на яку всі повинні глядіти дуже оптимістично, дарма, що державний дефіцит за чотири перші бюджетові місяці ц. р. виносить ок. 130 міл. зол. і що прийшлося на близько пів міліярда зол. обрізувати триміліярдовий бюджет.

Є щось ґротескового у цьому препаруванні механічного оптимізму й у пересерді, що люди відважуються кричати, що є зле, коли не є добре. І це робиться в той самий час, коли премєр Великої Британії Мекдональд у Льондоні заявляє, що „нема часу" для деліберацій над господарською ситуацією, яка грозить навіть могутній Анґлії катасторофою, а льорд Сесіль у чорних красках малює у Женеві економічну ситуацію цілого світа. Очевидно, що серед таких зусиль за всяку ціну вдержати офіціяльний оптимізм — не стає часу ні місця для прослідження, зрозуміння і санування такої страшної, небувалої навіть у нинішній Европі нужди, яка панує на великих просторах засіяних українськими селами.

Безбожники на Волині.

(Кореспонденція з Волині.)

Часописи подали відомости про активний виступ безбожників на Волині, а саме: в другій половині м. серпня на Ковельщині, Дубенщині і в деяких інших місцях. З цього приводу місцева польська преса зняла алярм, накликаючи православне духовенство до „енергійної" боротьби з комуністичною „роботою".

Безбожницька акція на Волині побіч з акцією сектанською ведеться майже виключно серед нашого українського населення. Тому те, що починає робитися на Волині, нас особливо болить і змушує забрати в цій справі рішучий голос.

Заклики місцевої польської преси є нещирими, щоби не сказати фальшивими. А крім цього вони лише затемнюють справу й направляють увагу громадянства у неналежний бік. Поперше, хоча безбожники рекрутуються зпосеред комуністів і сельробівців, але не в них находиться першопричина волинського безбожництва. А по-друге, чим боротися з безбожниками, коли всі засоби боротьби вибиті з рук.

Коли почнемо перебирати льогічні кільця цього безбожницького ланцюга, то дійдемо до того, на що ми завжди вказували, як на протиприродність національної політики на Волині. Безбожництво розвивається в найменше свідомих і найбільше темних селах і якраз у тих повітах, де зліквідовані „Просвіти", де ліквідується кооперативи і взагалі де гальмується здорову національну працю.

Брак національного виховання став пригожим ґрунтом для більшовизму, а більшовизм уже видав із себе безбожників. Отже винними за безбожжя на Волині в першій мірі ті, що гальмували тут національне усвідомлення українських мас. Ні поліційними заходами, ні „енергійною" боротьбою московського духовенства — безбожництва ніхто не усуне. Його можна усунути лише національно-усвідомлюючою роботою, яка може усунути причини безбожництва — темряву та більшовизм.

Православне духовенство тим менше може боротися з безбожництвом, що воно саме в деякій мірі зродило його. Воно теж гальмувало національне усвідомлення мас і підготовлювало ґрунт для більшовизму та безбожництва. Церква матиме силу боротися з безбожництвом лише тоді, коли її керма буде в руках українського національно-свідомого духовенства й воно буде виховувати своїх вірних у природному національному дусі.

Нарешті частина вини за безбожництво падає і на ті політичні чинники, які старалися не допустити до українізації церкви, підтримували в ній московський дух, мріяли про ослаблення, а може й знищення її, бралися з цею метою за „ревіндикацію" церковного майна, гальмували справу оздоровлення церкви (церковного комітету, собору й т. д.).

Коренів безбожництва, а властиво активного виступу безбожників треба шукати ще в одному явищі, яке стає щораз грізнішим на Волині — у так званому хуліганстві. Молоді здеморалізовані хлопці, виладовуючи свою енерґію, як не розбивають одні одним голови, не роблять бешкетів на забавах та весіллях, не підпалюють будинків і т. д., то вдираються до церков у шапках і з папіросками, або зоізують-

хрести на цвинтарях. Є один лише правдивий засіб до боротьби з цим явищем: культурно-освітня праця, яку від кількох років гальмується у гніздах більшовизму й безбожництва.

Та дарма, якби хто пішов у ці темні закутки з каганцем чужої населенню освіти й культури. Хто заглядав туди, той добре знає, що навіть ця здеморалізована молодь (а про здорову нема що й говорити) хоче лише своеї української освітньої праці. Отже для тих, що не бажалиб бачити на Волині безбожництва, є один вихід: дати широку можливість населенню вести національне усвідомлення й культурно-освітню працю в природному національному дусі. А в першій черзі церква повинна стати церквою українською, рідною народові.

Інших шляхів до розвязання цих грізних явищ життя нема і даром політичні та церковні чинники закривають очі на дійсність і тішать себе мріями про якісь інші засоби до поборення безбожництва. Вони повинні памятати, що деяка частина безбожників зродилася не внаслідок більшовицької аґітації, а з огірчення на неможливі умови національного життя та з ненависти до ворожого московського духовенства.

Оці московські батюшки, які не дозволяють молоді співати в церкві по-українськи та причиняються до занепаду хорів і огірчення молоді, є першими виновниками безбожництва.

Хто десять років сіє вітер, мусить тепер збирати бурю. Хто підтримував більшовиків, бо „вони борються з усім національно-українським", мусить тепер мати більшовиків і безбожників. Хто приняв чи гальмував культурно-освітню працю, мусить бачити тепер плоди своеї роботи — хуліганство.

Одначе українському громадянству від цього не лекше. Воно мусить, задля рятунку народньої душі, домагатися уможливлення йому національної культурно-освітньої праці як у школі і в церкві, так і поза ними. Senex.

З Жіночої Ліґи Мира і Свободи.

Інтервенція в справі українських петицій.

Женева, 10. вересня.

Одночасно з нарадами Ліґи Націй відбувається в Женеві ціла низка міжнародніх зїздів. М. ін. радить тут також екзекутива Ліґи Мира і Свободи, на засіданнях якої розглядано положення українського народу в Польщі і справу польсько-українських взаємин. На екзекутиві згаданої орґанізації ухвалено після дискусії резолюції в справі українських петицій до Ліґи Націй, а крім того президія Жін. Ліґи Мира і Свободи буде інтервеніювати у відповідальних чинників. У засіданнях Ж. Л. М. і С. в Женеві бере участь українська делеґатка пос. М. Рудницька.

„Стшельци" гуляють.

Напад „Стшельца" на фестин „Рідної Школи" в Циганах, повіт БоРщів. — Чи підпали панських стирт? — Заборона фестинів та національних свят.

У нас, у Борщівщині, стався дня 6. IX. ц. р. такий випадок: Коли до села **Цигани** (напів польське село), де відбувався в цім дні фестин кружка „Рідної Школи", увійшли, запрошені тим-же кружком, Соколи і Луги з дооколичних сіл, напали на них „стшельци" в числі 60 осіб та почали сильну бійку. Соколи та Луговики, котрих було 150, відігнали напасників, так, що вони в поспіху подалися до польської читальні, відки посипалося на людей каміння, а навіть стріли.

Результат бійки: трьох Соколів тяжко побитих і поранених. Очевидно, що є побиті і між „стшельцами". Соколів відвезено зараз до Борщева до лікаря, який ствердив у них тяжке ушкодження тіла.

Головою польського „Стшельца" є місцевий управитель школи Каганек. Він, як твердять свідки, перед бійкою дав двом „стшельцам" по 5 зол. на могорич, щоби саме вони відважніше ту бійку переводили.

Цей напад „Стшельца" викликав у повіті негодування. Українське населення, особливо з поблизьких сіл, сильно тим схвильоване тимбільше, що дотепер не було у нас випадку, аби українські Соколи чи Луги в якийнебудь спосіб давали притоку до подібних бійок.

П. Ґураль був дня 8. IX. ц. р. у борщівського старости п. Васєвича, щоби запротестувати проти виступу „Стшельца" в Циганах. Староста по довшій розмові заявив, що він справу розслідить і поставиться до неї, як твердив, зовсім обективно.

Поліція у звязку з тим ходить тепер поміж нашими людьми, а також і „стшельцами", списуючи протоколи. Очевидно, „стшельци" хотілиб цю справу представити так, будьто би напалаючими були не „стшельци", а Соколи і Луги. Ми-ж зі свого боку зробимо все, щоби справа було вияснена по правді. Свідків маємо досить.

При цій нагоді подаємо до відома отсе: Сьогодні ранком виїхав борщівський командант повітової поліції враз з двацятьма постерунковими до села **Шупарки,** борщівського повіту, де, як зачувати, нинішньої ночі згоріли 4 панські стирти збіжа. Також тої самої ночі згоріла одна стирта збіжа в **Новосілці Костюковій** та якісь люди намагалися, кажуть, підпалити панські стирти під м. **Королівкою.** Тих останніх варта відогнала.

У звязку з заведенням наглих судів борщівське староство заборонило відбувати фестини, кооперативні та рідно-шкільні свята. Дозволяє лише на аматорські вистави і концерти, одначе вимагає повного тексту кожної промови, що малаб бути виголошена на концерті.

З документів часу.

До нашої редакції попав такий документ:

Starosta powiatowy doliński Nr. XI 9465/P/30. Orzeczenie. Starosta powiatowy doliński rozpoznawszy w dniu 9/2 1931 sprawę karno administracyjną przeciwko Maksymowi Brylińskiemu, prywatny urzędnik ur. 14/10 1891 w Tanopolu zamieszkałemu we Lwowie ul. Rycerska 20 obwinionemu o zbieranie składek pieniężnych bez zezwolenia władzy na Tow. Ukr. Dop. Inwal., uznawszy go winnym powyższego czynu, przez co dopuścił się przekroczenia rozp. guber. z 21/5 1839 L. 3394/wr. Zb. ust. pr. Nr. 80 ex 1833 co zostało udowodnione własnem przyznaniem się orzeka. skazać obwinionego Maksyma Brylińskiego na zasadzie rozp. z 30/9 1897 Dzup. Nr. 198 na grzywnę w kwocie 50 zł. na rzecz Skarbu Państwa — fundusz Min. Spr. Wewn. dz. II § 18 z zamianą w razie nieściągalności na karę 5 dni aresztu. Grzywnę należy złożyć w Kasie Skarbowej w Dolinie a kwit przedłożyć Starostwu.

Ukarany (a w wypadku jego niepełnoletności, lub niewłasnowolności jego ojciec, matka, małżonek, opiekun, kurator) może w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia orzeczenia zwrócić się do Starosty powiatowego dolińskiego z żądaniem skierowania sprawy do Sądu Okręgowego w Stryju, w przeciwnym razie orzeczenie jako prawomocne ulega wykonaniu. Dolina, dnia 8/7 193'. Za starostę powiatowego Piskozub.

ҐАНДІ В МАРСИЛІЇ.

Ґанді приїхав до Марсилії. На принятті Т-ва студентів виголосив промову, в якій сказав, що домагатиметься незалежности Індій.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. ВЕРЕСНЯ 1931.

С. ГОРДИНСЬКИЙ.

Говерля й ті три...

Ранком зірвалися всі три зі сіна й почали лаштуватися в дорогу.

Це — на Шибеному озері.

Колиб я хотів описати кожного зокрема, мусів би взяти якусь методу. Методою найкоротшою, методою гончого листа, це виглядало би так:

Ромко: середнього росту, спортове одіння, светер у кратки. Носить окуляри в чорній роговій оправі і синій берет. В устах завсіди люлька. Хемік по фаху...

Від себе: дуже добрий хлопець, абсолютно ідеальний товариш. Розходжень ідеольоґічних між нами нема, хіба, що він є за Марленою Дітріх, а я — за Ґретою Ґарбо.

Ґенко: високий, ясне волосся, чотири золоті зуби. Вигляд дуже інтеліґентний і трохи випещений, риси лиця лаґідні і все усміхнені. Теольоґ...

Від себе: Власне. Увесь характер Ґенка випливає безумовно з цього останнього. Через те я його й ніколи не розумів, а взагалі важко мені погодити молодість з теольоґією. Правда, я його досить мало знаю; бодай від його вступу до семинарії я про нього майже нічого не чув. Десь колись тільки добігали до мене вістки про нього, от хоч би про його намір заложити спортовий клюб богословів, про що — як оповідали собі люди — він мав двогодинну розмову із своїм ректором, підчас якої до гостей, зібраних у почекальні, долітали слова, вимовлені надто високим тоном. Коли я додам іще, що він рішився на целібат, думаю, що його характеристика буде досить повна, хоч, кажу, я абсолютно його не розумію.

Третій — Орест. Людина завсіди дуже елеґантно вбрана, носить зі собою приладдя до манікіру і зеркальце в срібній оправі. Брунет, на правій руці вище долоні витатуована голова жінки і серце, пробите стрілою. Рисунок голови носить сліди кількакратного намагання його затерти...

Я: Орест! Людина завсіди наймодерніших і найчудніших поглядів („старі" звуть це екстраваґанцією...) і сто відсотків спортовця. Все задоволений зі себе — на його вид завсіди хотілося крикнути за Джеком Льондоном: „Як чудово почувати себе мущиною!".

По фаху він поет, хоч це, сказавши правду, досить дивний у нас фах. Зрештою, я читав його вірші і присягну, що якби не було Маяковського, то це було би щось зовсім незле.

Отож: Рушили ранком в четвертій, коли ще Шибене озеро купалося у мряці та на горах стояла безнадійна імла. Всі три глянули з розчаруванням на небо: вчора було так гарно!

— Думаєте, що буде погода? — спитали гуцула, що надіхав на коні з полонин, у чорній як минула ніч сорочці.

— А дасте тютюну?

Затягнувся папіроскою з Ромкового тютюну та клаптика ґазети і прижмуривши одно око, глянув критично на небо.

— А буде, сказав зі самовпевненням наполеонівського ґенерала і сплюнув крізь зуби просто Орестові під ноги.

Хлопці переглянулися і засміялися. Підтягнувши ремінці наплечників, погнали туди, де в тумані купався Піп Іван.

Перелізли через бір, перевосили полонину, взяли просто, по найтяжчому склоні Попа Івана. Хмари почали підноситись, курились дальші гори і блестіли золотом серед безконечної синяви лісів велитенські полонини. Гнали один поперед другого, з каменя на камінь і на вершку ледви держались на ногах. Посідали під скелею, що їх заслонювала від вітру і чудово смакувала вчорашня прикурена кулеша, і зимний як потопельник чай, і чудово курились люльки. Вітер свистав, як скажений пес, зривав з ніг і примушував стояти під кутом, що заперечував усі правила рівноваги.

— Деж ми перейдемо в такому вітрі до Говерлі? З ніг валить — крикнув Ґенко.

Орест тільки засміявся:

— Тю на тебе! Що ти хочеш від вітру? Прегарний вітер! Мазури на ньому й години не видержалиб!

Мали вже йти, коли надійшов з польської сторони узброєний вартівник. Довго мняв він у руках папері наших хлопців і віддавши, присівся до них.

— А фотоапаратів не маєте? — спитав. — Фотоґрафувати на кордоні не вільно!

— Не маємо — відповіли з таким поспіхом, що аж один „Кодак" і один „Рефлекс" порушились від обурення в наплечниках.

Вартівник мнявся: — Страшно тяжка у нас робота і найгірше, що далеко від людей. Часом, як тютюну забракне, то хоч гинь!

— Правда! — сказав Орест, пускаючи йому в обличчя дим єгипетської папіроски. — Без тютюну дуже погано, але може позволите кілька штук?

Витягнув із кишені кілька штук папіросок і почастував огнем „стражника". Після того витягнув свій „Кодак" і почав наставляти на Говерлю, що власне виринала у всій своїй величині споза мряк.

— То у вас є апарат! — аж крикнув „стражник".

— Знаменитий. До кліш і до фільм. Дуже прецизний, дістав минулого року на іменини..

— Алеж...

Довкола „ревеляцій" „Ілюстрованого Курєра Цодзенного".

УНДО ПРО РЕВЕЛЯЦІЇ „ІЛ. КУР. ЦОДЗ." ПРО СТАНОВИЩЕ ДО НИХ ПОЛЬСЬКОЇ ПРЕСИ.

Екзекутива Українського Національно-Демократичного Обеднання на свому засіданні дня 12. вересня н. р. приняла в справі відомих ревеляцій краківського „Ілюстрованого Курєра Цодзенного" одноголосно таку постанову:

Опубліковані „Іл. Кур. Цодз." листи, автентичність яких нічим не доказана, не зачіпають нічим політичного престіжу Українського Національно-Демократичного Обеднання.

Крім того Екзекутива, познайомившись на гомуж засіданні з голосами польської преси про ці ревеляції, які то голоси інсинуують Українському Національно-Демократичному Обеднанню політичну і фінансову залежність від Берліна, однодушно постановила:

Екзекутива УНДО якнайрішучіше протестує проти злобних наклепів польської преси про фінансову й політичну залежність УНДО від берлінських урядових чинників. Рівночасно стверджує, що УНДО все вело й веде незалежну українську національну політику, яка має за ціль виключно добро й інтереси українського народу та відкидає всякі інсинуації на тему якоїнебудь залежности нашої партії від чужих посторонніх чинників.

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБЄДНАННЯ.

ПРАЛАТ ЛЕОНТІЙ КУНИЦЬКИЙ ПРО РЕВЕЛЯЦІЇ „ІЛ. КУР. ЦОДЗ."

(Лист до Редакції.)

Вельмишановний Пане Редакторе!

Прошу умістити на сторінках Вашого цінного щоденника мою заяву такого змісту:

Краківський „Іл. Кур. Подз." оголосив дня 11. IX. 1931. (ч. 251.) два документи, які мають бути доказом на звязки між українськими підпільними організаціями і берлінськими урядовими колами.

Зприводу цього „І. К. Ц.", а за ним і вся польська преса зачіпила й моє імя і хоч це не має ніякого звязку зі згаданими документами, зробила мені два закиди, а саме:

1) Що я провадив у ріжних бюрах німецького міністерства закордонних справ у Берліні конференції, для узискання звідти матеріяльної допомоги для „деяких українських кол у Польщі",

2) що я, вертаючи з Берліна до Львова поступив у Кракові до німецького консуля Редіґера, устійнив з ним подробиці практичної німецько-української співпраці та справу субвенції по думці вказівок Берліна.

В інтересі правди заявляю:

1) Я не вів ніяких розмов з німецькими офіціяльними чинниками, яких предметом була би якanебудь матеріяльна допомога для якоїсь української політичної акції у Польщі. Всі інсинуації та здогади на цю тему пятную як злобну і негідну видумку.

2) Я, вертаючи з Берліна у 1927 р. не був у Кракові, не був у п. консуля, а тим самим неправдою є твердження „Słowa Posk-ого з дня 13. IX. 1931. що я: „zainkasował u konsula Roedigera w Krakowie subsydja pieniężne dla wywrotowej roboty antypaństwowej i ustalił z nim szczegóły współpracy ukraińsko-niemieckiej w myśl wskazań Berlina".

3) У лютім 1927 р. був я у *консуляті* в Кракові, для одержання віза на вїзд до Німеччини і ніяких інших справ ні у п. консуля, ні у консуляті я не полагоджував.

4) У 1927 р. був я у Берліні у справі відновлення гр.-кат. парохії для заспокоєння духових потреб сезонових робітників української народности. У цій справі робив я заходи і *виключно* в цій справі бував у духовних і світських колах, які мали рішаючий голос. Ці мої заходи не були ніякою тайною, а доказом на те обставина, що на інавґураційне Богослуження заснування гр.-кат. парохії у Берліні, яке я особисто відправив, були прошені польські дипльоматичні й консулярні представники у Берліні.

Прошу приняти вислови глибокої пошани

о. Л. Куницький,
пралат-канцлер М. К.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ПОЛК. КОНОВАЛЬЦЯ.

Швайцарський щоденник „La Suisse" з 12. вересня помістив заперечення полк. Коновальця в звязку з ревеляціями „Іл. Курєра Цодзенного". Полк. Коновалець стверджує, що він не є шефом УВО, що не брав від німецької влади субвенцій, що не лучили його з нею ніякі взаємини та що не брав участи в ніякій терористичній акції в Польщі. Крім того заповів полк. Коновалець, що виступить із процесом за відшкодування за моральні втрати проти видавництва „Іл. Курєра Цодзенн-ого" та Польської Аґенції Телеґрафічної, яка подала в закордонній пресі комунікат про „ревеляції".

КОМУНІКАТ ВОЛЬФОВОГО БЮРА.

ПАТ приносить із Берліна такий комунікат Вольфового Бюра:

„Краківський „Іл. Курєр Цодзенни" оголосив, на основі фотоґрафічних відбиток, два письма, вислані нібито німецьким урядом закордонних справ до німецького консуляту з Кракові, які буцімто походять із 1926 р. Письма ті мають доказувати, що уряд закордонних справ Німеччини та міністерство Райхсвери є у взаєминах із українськими орґанізаціями, які ведуть акцію проти польської держави.

„Іл. Курєр Цодзенни" посувається навіть так далеко, що на основі нібито автентичних, опублікованих ним документів, здогадується, що є звязки між німецьким урядом і справою вбивства польського посла Голувка. Документи мають виразні прикмети фальшівництва. Німецький уряд не вдержує ніяких взаємин із ніякими нелеґальними українськими орґанізаціями.

У звязку з повищим треба пригадати, що вже раз предложили з польського боку фотоґрафічні репродукції документів, які мали доказати здогадні затії з характером державної зради, а які нібито вів посол горішньо-шлеського сойму Уліц. І соймова комісія і дві інстанції польських судів признали пізніше, що документ не мав достаточної доказової сили.

Замітне, що повищі інсинуації „Іл. Курєра Цодзенного" припадають саме на час, коли в Женеві на денному порядку дискусії є зажалення української меншини проти польського уряду".

КОМУНІКАТ НІМЕЦЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ В ЖЕНЕВІ.

„Телеґрафен-Уніон" приносить із Женеви з міродатного джерела німецької делеґації в Женеві опублікований в пятницю вечором такий комунікат:

„Польська преса поширює останніми днями вістку про співучасть німецьких урядових органів у подіях на Україні. Вістки ті в справі здогадних подій в рр. 1925/6 вихіснувані задля того, щоби сконструувати звязок з подіями на польській Україні, які то події з огляду на щораз більший гнет української меншини викликують щораз більше зацікавлення в опінії всього світа. Польська преса не завагалася навіть смерть Голувка приписати німецьким махінаціям. Отже в поширюванні тих вісток ходить про інформації виразно тенденційні, які заслуговують, щоб їх якнайрішучіше заперечити".

Комунікат цей Бюро Вольфа розіслало в суботу рано.

ВІДПОВІДЬ „ІЛ. КУРЄРА ЦОДЗЕННОГО".

У звязку із запереченням полк. Коновальця, поміщеним у „La Suisse" „Іл. Курєр Цодзенни" вислав таку телеграму згаданому щоденникові:

„Ми одержали текст комунікату шефа УВО полк. Коновальця в справі ревеляцій нашого щоденника на тему офіціяльної співпраці Німеччини з терористичними українськими органами в Польщі. Ця одностороння заява п. Коновальця не може ослабити сили документів, яких фасціміле ми репродукували. Факт, що п. Коновалець застерігає собі право суд. рекламації, ослаблює вартість його заяви, бо він радше повинен був повідомити, що вже вжив такої інтервенції.

У звязку із заявою п. Коновальця стверджуємо рішучо, що вповні піддержуємо зміст нашої статті та ґарантуємо автентичність документів, які ми оголосили. Домагаємося ще раз докладного слідства, яке ствердило би, що таку важну справу годі зліквідувати мрячною та неудокументованою заявою, в роді тієї, яку оголосив п. Коновалець".

ПОС. МІЛЄНА РУДНИЦЬКА ПРО „РЕВЕЛЯЦІЇ".

„Іл. Курер Цодзенни" повідомляє з Женеви, будьто би пос. Мілена Рудницька в приватній розмові сказала, що передовсім не знає, чи документи, оголошені „Іл. Курером Цодзенним" є правдиві. Колиж би навіть були правдиві, то зовсім не соромилася би того, що є співпраця між німецькою владою й українцями. Таж українці мусять шукати союзників на зовні.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗЛОВИЛИ ПІДПАЛЯЧІВ ЧЛЕНІВ УВО?

Як ми про це повідомляємо в нинішньому ч. „Діла" на іншому місці, згоріли на фільварку Шупарка (пов Борщів) 4 стирти збіжа вл. гр. Ґолуховського. Рівночасно згоріла стирта збіжа в Новосілці Костюковій (пов. Заліщики) вл. д-ра Менкеса та хтось намагався підпалити стирти в Королівці (пов. Заліщики).

Поліція арештувала як підозрілих 6 осіб, про яких твердить, що вони є чл. УВО. Арештували: Шиманського (якому закидають зорґанізування підпалу), Риньчука (який нібито мав охороняти підпалячів; він мав утятий кріс і 9 набоїв), Галущака та Співака (вони мовляв дістали приказ підпалити стирти гр. Ґолуховського). Крім тих арештували: Зарицького з Татухова, Личика з Шупарки та Дулка з Волківців. Вони нібито мали почати саботажі, та в ост. хвилині налякалися. Риньчук і Шиманський не хотіли зізнавати, інші налякані наглим судом, призналися до вини.

ПЕРЕТЯЛИ ЗАЛІЗНИЧІ І ПОЧТ. ДРОТИ.

На просторі між Дрогобичем і Бориславом біля рафінерії Корнгабера перетяв хтось 24 залізничі та почтові дроти. Зі слідів виходить, що виконавців було кількох, один босий вилазив на стовп та спец. ножицями поперетинав дроти. На місці найшли картку (в роді візитівки) з відозвою, писаною ручно по українськи. Відозва відгрожується „Стшельцеві" в нафтовім басейні і полякам узагалі та заповідає, що боєвий відділ ОУН без огляду на наглі суди вестиме далі терористичну акцію.

ЗАСУДИЛИ РЕДАКТОРА „ҐАЗ. БИДҐОСК-ОЇ".

Торунський суд засудив редактора „Ґазети Бидґоск-ої" Малиша, обвинуваченого в нарочнім перекручуванні фактів, щоби зогидити держ. владу на тлі берестейської справи, на 3 тижні арешту з відложенням кари на 2 роки та на заплату коштів процесу.

НЕВДАЛИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЗАМАХ В АВСТРІЇ.

В ночі з суботи на неділю в год. 2. над раном провідник австр. Гайматшуцу Пфрімер проголосив держ. замах в Півн. Австрії й деяких місцевостях Гор. Австрії та Зальцбурґу відділи Гайматшуцу старалися обсадити держ. будинки. В Юденбурзі, Бруксі над Мурою й ін. місцевостях д-р Пфрімер видав проклямацію, в якій заявляє, що обіймає владу в державі. Жандармерія й військо в Бруксі н. М. не допустили до обсади держ. будинків. У Кірхдорфі в Гор. Австрії відділи Гайматшуцу виперто з будинку староства.

В цілій Австрії й у Відні є спокій. До акції д-ра Пфрімера не прилучилися інші провідники Гаймвери. У Відні соц. Шуцбунд є в поготівлі. До Бруксу н. М. і Юденбурґа відійшли 2 батальйони війська. Управа гітлерівської партії в Австрії заявила, що не має нічого спільного із замахом Гаймвери.

З надзвичайного видання „Вр. Тґту" виходить, що в деяких стирійських громадах відділи Гаймвери держать іще гром. будинки. В Тиролі спокій. Тирольська Гаймвера заявила, що не має нічого спільного з акцією Пфрімера.

„Н. Вр. Таґеблят" повідомляє, що держ. прокуратура приказала арештувати Пфрімера і його шефа штабу Равтера. Пфрімера арештували. Равтер утік.

—o—

— Що таке?...

— Ну... Нічого. Кланяюсь панам! — І відійшов.

— Йому не бракує деякої інтеліґенції, що не позволяє бути нечемним — додав Роман. — Але цей риск не варт і одної шрубки твого апарату!

— Було під полудне, як рушили далі.

— Шкода — сказав Ґенко. — Нині вже за пізно і на Говерлю вже не зайдемо. Двацять пять кільометрів на такому вітрі — цеж не жарт!

Та рушили бадьоро вперед. Вітер бив по давньому. Закутані в коци, з закостенілими руками, що ледви держали пальці, гнали вперто наперед, перескакували стрілецькі рови та дротяні загороди, що ще не тикані лишилися на Чорногорі від часів світової війни. Минули Мунчел і Шпиці, добігали вже до Великих Кізлів під величню масу Туркула, коли сонце почало клонитися до долу.

— Тут десь має бути колиба — сказав Ромко. На щастя побачили пастуха. Він почав заґягати з польська, а коли йому зробили бучу, став дуже неприві̇тний. Мабуть ця непривітність і перенеслася на його вівчарського пса, що в хвилині, коли Ґенко хотів погладити пишного барана з чудово закрученими рогами і невимовно дурними очима, підскочив до нього і вцілив йому в лидку свої зуби. Ґенко мав час потягнути його своєю палицею так, що пес розпустив моментально зуби, всеж еліптична обвідка червоних знаків на нозі свідчила, що якби не палиця, то йому булоб удалося це зробити далеко краще. Орест почав негайно йодинувати ногу Ґенка, а пастух перелякався так, що відразу пригадав собі, по якому говорити.

— А йдіть-но туди, сею стежкою. За годину коло потока сарутіть праворуч і вже буде стан.

(Докінчення буде.)

ПЕКОЛЬНА МАШИНА ПІД ПОЇЗДОМ БУДАПЕШТ-ВІДЕНЬ.

24 убиті, 14 ранених.

Невідомі люди висадили в повітря залізничий віядукт біля Бія Торгаль 17 км. від Будапешту, саме як тамтуди переїздив експрес Будапешт Відень-Пассав-Кельн. Часть ост. вагонів упала з насипу високого на 30 м. Біля місця катастрофи найшли запальник і картку, на якій було написано: „Коли капіталістичний устрій не дасть нам праці, самі собі її здобудемо!“ Слідство виявило, що до катастрофи прийшло наслідком вибуху пекольної машини, якої діяльність управильнювало багато контактів. З того виходить, що вибух наступив не під машиною, а під другим чи третім вагоном. Рятункова акція була утруднена, бо відбувалася при світлі смолоскипів і ляив, якими опускалися на дно пропасти. Згідно з офіціяльним комунікатом, залізничої дирекції досі добули 22 уитих і 14 ранених. В одним із переділів сліпінґа найшли труп молодої жінки в шовковій рожевій піжамі, на якої тілі не видно було рани. Щойно при секції найшли глибоку рану на карку під волоссям. Як розвиднілося, показалися зпід звалищ ваґонів закровавлені руки й ноги.

Офіціяльний комунікат, виданий в останній хвилі повідомляє, що між убитими є 3 бельґійські горожани й 2 анґлійські. Вісти, подані в 18. год. кажуть, що загалом згинуло 24 людей.

Підчас рятункової акції в Бія Турґаль жандармерія привела до шефа секції будапештенської поліції, який був на місці катастрофи, якогось чоловіка, який — як ствердили, після замаху втікав дорогою до Будапешту. Рано поліція в Сеґедині арештувала студента з Будапешту, Петра Бухгольца, який фотографував залізничий міст. Ствердили, що льонт і вибуховий матеріял пекольної машини були німецьким фабрикатом. Здогадуються, що замах виконала міжнародня група комуністів.

—o—

Туристичний Зїзд у Львові.

В суботу, 12. вересня в салі Промислово-Горговельної Палати у Львові відбулося святочне отворення Зїзду Ради Асоціяції Славянських Туристичних Товариств. У святі взяло участь багато делеґатів закордонних туристичних товариств. Проф. д-р Вал. Ґетль голова Асоціяції Славянських Туристичних Товариств зясував ґенезу асоціяції, успіхи дотепер. пятьох зїздів, значіння звязків славянської туристики на полі культурного зближення не лише славянських народів, але й народів усієї Европи в ділянці чинної співпраці в здійснюванні ідеалів гірської туристики, охорони природи, творення національних парків і міжнародніх умов, які означують полекші для туристів поодиноких держав.

Привітальні промови виголосили м. ін. д-р Орлович від мін-ства прилюдних робіт, львівський воєвода Рожнецький, представник м. Львова, представник чехословацького консуляту у Львові, ректор політехніки, президент Союзу польських туристичних товариств марш. Осецький та делеґати туристичних товариств з Болгарії, Чехословаччини та Югославії.

Опісля відбулося засідання тіснішої ради асоціяції для обговорення програмових справ. Делеґати поодиноких товариств здали звіт із діяльности за мин. звітовий час. Потім обговорювали справи гірської туристики.

Пополудні замісцеві гості відвідували Львів, щоби пізнати його історичні памятки. Вечором у готелі Жоржа відбувся репрезентаційний обід.

Зїзд триватиме до 16. ц. м.

НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла“.** Попереднє (205) число „Діла“ підпало знову конфіскаті: пресовий цензор вичеркнув у ньому два місця зі статті **„Під увагу членам тимчасових виділів повітових“.** Це вже 54-а конфіската нашого органу в цьому році.

— **Осторожно з усякими пройдисвітами!!** З ріжних повітів нашої землі доходять до нас вісти про те, що по наших селах крутяться всякі пройдисвіти, які намагаються переводити серед доволі загадочних обставин грошові збірки на всякі невідомі точніше, але нелеґальні організації. У Гаях біля Львова такою акцією займалася навіть якась жінка, що подавала себе за Олену Ґот зі Львова. Вона прилюдно промовляла і закликала давати жертви на УВО. Таких „конспіративних“ типів, що займаються **прилюдно** збірками на невідомі таємні цілі належить зі села гонити. Бо можуть це бути пройдисвіти-спекулянти, а можуть бути і провокатори.

— **Поліція в Малій Семинарії в Рогатині.** Дня 10. ц. м. зайшли до Малої Семинарії в Рогатині поліційний агент Крижанівський і постерунковий з постерунку в Рогатині Пільц. Казали собі показати мельдункові картки учнів і прикликати деяких учнів, щоби на них подивитися. Чого шукали і чого хотіли, невідомо.

— **Їмо щораз менше мяса.** Статистика виказує, що на кожного мешканця Польщі припадало в 1928 р. пересічно 18.86 кґ. спожитого мяса, рік пізніше 18.76 кґ., а минулого року 17 кґ. Найбільше їдять мяса вепрового (10 кґ. на особу річно), друге місце займає воловина (3 кґ.), останнє кінське мясо. Взагалі в Польщі їдять мяса дуже мало, вдвоє менше ніж у Франції, втроє ніж у Німеччині. І не дивниця. Нуждарі не можуть позволити собі на те, що їдять богаті народи.

— **Кровавий напад на поїзд.** В ночі з пятниці на суботу на товаровий поїзд, що їхав із Городка Яг. до Львова, на просторі між Зимною Водою і Білогорським лісом напали бандити. Один із них із даху передостаннього служб. вагону зіскочив до службової будки та під загрозою револьвера присилував залічника-конвоєнта Драбіка, щоби мовчав. Два інші бандити розбили ваґон та стали викидати скрині з вартісними товарами. Драбік скористав із хвилевої неуваги бандита, скочив до сусіднього ваґону й задержав поїзд. Невподалеки була поліційна патруля. Вона прибігла до поїзду, та бандити втекли. Почалася погоня зі стріляниною. Поліція почула стони одного з бандитів, одначе бандитам таки вдалося втекти серед нічної темряви. В суботу рано найшов прохожий Вас. Коваль біля залізничого шляху коло Скнилова тяжко раненого чоловіка. Поліція ствердила, що це один із напасників і що товариші перенесли його з Білогорського ліса до Скнилова. та що завважали поліц. погоню, покинули раненого товариша. Поліція ствердила далі, що ранений, це ватажок залізничих злодіїв Михайло Паньків. Він щойно в пятницю 11. вересня мав станути перед судом за напад, який виконав 31. грудня 1930 р. біля Білогорщі. Тоді то напали вони на поїзд, що їхав зі Львова до Перемишля та забрали два балі баранячих шкір вартости 9.000 зол. Вломників тоді арештували, та після переведення слідства випустили їх на волю з тим, що мають прийти на розправу. Вломник Паньків на розправу, яку розписано на пятницю, самособою, не прийшов, а пійшов на новий напад на залізничий поїзд. —У суботу перевели на раненім Панькові операцію, після якої він помер. У звязку з повищим нападом треба ще згадати, що в пятницю поліція дістала довірочну вістку про плянований напад на товаровий поїзд на шляху Львів-Самбір біля Білогорського ліса. Тому поїзд, що відходив зі Львова до Самбора обсадила поліція. Тимчасом бандити задумали ограбити не лише цей поїзд, а ще тієї ночі виконали напад на товаровий поїзд, що їхав із Городка Яг. до Львова на просторі між Зимною Водою і Білогорським лісом. У цьому нападі поліція зранила смертельно, як вище згадано, Мих. Панькова, який перед смертю сказав поліції нібито він називається Мих. Кшижановський. Арештували ще кількох підозрілих у нападі. Коли їм докажуть вину, станутъ вони перед наглим судом.

— **Двобій ред. „Курера Львовского“.** У пятницю в лісі за Стрийською рогачкою, 12 км. від Львова, відбувся двобій на пістолі між редактором „Курера Львовского“ д-ром Кл. Грабиком і пос. д-ром Тад. Белецьким (Стр. Нар.) із Варшави. Двобій відбувся на тлі конфлікту, що повстав із якоїсь „гонорової“ справи. Перший вистрілив ред. Грабик, одначе не вцілив. Пос. Белецький зрікся стрілу й оба противники погодилися.

— **З львівської хроніки.** Не вернувся ще з літнього відпочинку В. Войцік, а злодії склали йому візиту в його мешканні при вул. Лісній 5. — „Зима близько!“ — сказали собі злодії, вломилися до мешкання Г. Слявічка при вул. Новий Світ і забрали футро й інші річи вартости 3.390 зол.

— **З краєвої хроніки.** Тягаровий віз наїхав у Станиславові на селянина Петра Паранюка з с. Грушки, товмацького повіту. — Невідомий палій підпалив хату Панька Калина в Побережі біля Станиславова. Вогонь загасили сусіди. — В хвилях Бистриці біля Хриплина втопився Роман Малищук, 16-літній учень.

— **Новий дрогобицький староста.** 11. вересня приїхав до Дрогобича новий староста Емерик із Мехова. Урядування почав 12. вересня.

— **Отруївся грибами.** У Чорткові помер різник Ол. Здзеєвський. Він отруївся грибами.

— **Влом до рабіна-чудотворця.** Невислідженi злодії дісталися до хати отинійського рабіна-чудотворця Гаґера в Станиславові при вул. Баторія. Злодії забрали рабінові з кишені штанів ключі від каси й вкрали з неї 10.000 зол. у ріжних валютах.

— **Біржа террористів у Варшаві.** У Варшаві викрили террористичну організацію і арештували 52 членів, 3-ьох з них стане перед наглим судом. Члени тієї орґанізації на бажання ріжних осіб виконували за грошевою оплатою замахи і насилля.

— **100-літній самовбивник.** У Варшаві намагався скінчити самогубством 98-літній Ґустав Завадський, кинувся під автобус, але лиш трошки потовкся, бо шофер вспів спинити авто.

— **На шляхах великої війни.** До Баранович прибула італійська делеґація, щоби перевести ексгумацію італійських воєнних бранців, похованих на цвинтарях у Ґермонтовичах і Колесниках. Викопані останки будуть поховані на італійському цвинтарі у Варшаві.

— **Не вдалася штука.** У фабриці трикотажів Френкля в Лодзі вибухнула пожежа, що знищивши товари в партері, перекинулася на перший поверх. Мешканці дому рятувалися, викидаючи річи крізь вікна на вулицю. Вогонь згасила з трудом пожежна сторожа. Фабрика була обезпечена на 100.000 зол. і доходження виказали, що вогонь був підложений. Арештований власник фабрики Френкель признався, що підпалив фабрику, щоби при помочі асекураційного відшкодування перевести санацію підприємства.

— **Рекорди.** Анґлійський поручник Стайнфорд побив дотеперішні летунські рекорди усталенням нового: швидкости лету 724.050 км. на годину на апараті Ройль Ройса.

— **Суперники до нагороди Нобля.** Довідуємося з Осльо, що цього року є такі суперники до мирної нагороди Нобля: Гувер, през. Зед. Держав, Магатма Ґанді, провідник визвольного індійського руху і Мекдональд, премієр анґлійського кабінету.

— **За роззброєння світу.** Влаштована перед кількома тижнями через голяндську пресу підписна адреса за роззброєнням держав здобула 2,400.000 підписів осіб вище 18-ти літ. Цю адресу перешлють Міжнародній Конференції Роззброєння.

— **Страйки.** У Валенції закінчився 5-титижневий страйк пекарів. — В околиці Толєда проголосили ґенеральний страйк у містечках.

— **З життя басків.** У Більбао заборонили національні маніфестації басків, а їх орґан „Вільна Баскія“ припинили.

— **Самозванчий царевич Олексій** появився у Ковні. Він показує документи на імя Олексія Романовича і оповідає, що втік із Єкатеринбурґа один день перед розстрілом царської сімї.

— **Винаходи.** Австрійський інжинір Ганс Бравн збудував апарат, який дозволяє летунові довідатися кожної хвилини, як високо над землею його літак. Це причиниться до більшої безпеки летунів при осіданню на землю.

— **Смерть Брентана.** У Мінхені помер проф. Брентано, один із першорядних економістів, що заслужився для робітничої кляси своїми науковими працями на тему робітничої кляси Творець „Катедерсоціялізму“ згуртував довкола себе поважну групу економістів, що все зазначували конечність піднесення життєвої стопи людей праці.

— **Справлення помилки.** В попередньому числі „Діла“ зайшла одна прикра помилка у фейлетоні Михайла Лазорка п. з. **„Заліщики“.** А саме подано там при кінці, що 100 кґ. морель коштує 25 зол. Має бути: **25 болярів.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооператива 12. IX. 1931 р. масло експортове і десерове пріма —·— зол., літра молока 23—25 сот. літра сметани 1·20 зол. копа яєць 6·40 зол.

З судової салі.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ ПРОТИ НАЗАРА ЗАЯЦЯ (§§ 166. і 167.).

У третьому дні розправи передполуднем переслухувано цілий ряд свідків оборони, що стверджували алібі обвинуваченого, а то А. Жук, І. Свініцький, І. Коваль, Шиманський. Цікаві були зізнання Гр. Федоровича, що виступав як співобвинувачений у першому процесі Заяця весною ц. р., в якому його звільнено від вини і кари. На сьогоднішній розправі виступав як свідок, покликаний обороною на факт побоїв його і Заяця на поліц. станиці у Жнятині.

Дальше зізнавав б. командант поліц. станиці Максимович, який в часі слідства проти Н. Заяця був відсунений від нього, а в останньому часі зредукований. У своїх зізнаннях не приносить нічого нового.

Останній головний свідок прокуратора, командант поліц. станиці у Жнятині Птасінський, що переводив початкове слідство проти Заяця. У поперед. днях не зізнавав по причині недуги. Назагал зізнає для обвинуваченого обтяжуючо. Перечить, будьто би обвинуваченого били, а тим самим не було криків, про які оповідала свід. Ф. Квятковська.

На запити оборонця д-ра Шевчука, що мають за цілі викрити суперечности поміж його теперішніми зізнаннями, а вислідами слідства або зізнаннями, зложеними на попередній розправі, свідок відповідає піднесеним голосом зі слідним поденервуванням. Діяльоґ між оборонцем і Птасінським переміняється що хвилини у гостру перепалку, у яку мусить встрявати предсідник Тертіль і перепиняти її.

Після може одногодинного переслухання цього свідка, в часі якого відбулася теж конфронтація між ним і свідком Фр. Квятковською, приходить до голосу прок. Мостовський, який у цілому ряді внесків противиться замкненню доказового поступовання і проєктує покликати ряд свідків для дальшого доказання вини обвинуваченого як і на відперття закидів проти поліції відносно неформального переводження початкового слідства поліцією (биття, квестіоноване обороною найдення крісових куль).

Д-р Шевчук противиться цим внескам, збиваючи їх по черзі, і ставляє зі свойого боку ряд внесків м. ін. на покликання д-ра Л. Ганкевича, що бачив покровавлену сорочку Заяця, яку принесла мати його з вязниці. Відтак ще двократно забирають голос прокуратор і оборонець, після чого предсідник зарядив довшу перерву до пополудня.

Після пополудневої перерви, підчас котрої трибунал розглядав внески подані прокуратором і оборонцем. Трибунал проголосив ухвалу, якою узглядних, у більшости внески прокуратора, а натомість всі внески оборонця відкинув.

З узгляднених внесків прокуратора наймаркантніший цей, що стремить до переведення льокальної візії на поліц. станиці у Жнятині в ціли ствердження обставин, чи в пивниці, у якій держано Заяця, є в дійсности того рода уладження, на яких можна булоб обв. Заяця підвісити.

На цьому розправа у тому дні покінчилася. Предсідник зарядив відрочення розправи до 21. ц. м.

РОЗПРАВА ПРОТИ ВАСИЛЯ КІЛИНА ЗА ПІДПАЛ У БЕРЕЖАНАХ.

Дня 2. ц. м. перед трибуналом окружного суду в Бережанах ставув Василь Кілин з Краснопущі, бережанського повіту. Акт обвинувачення закидував йому проступок з пар. 3. зак. з 27. V. 1885. і злочин з пар. 166. і 167., а мав він провинитися проти цих законів тим чином, що будьто би підпалив 2. IX. 1930 р. стирту пшениці, власність Тадея Вольського у Плавчі Великій. Обвинувачений був тоді крамарем кооперативи в цьому селі і відсидів кілька місяців у слідчій вязниці. Після оборони д-ра В. Бемка закінчилася розправа проти обвинуваченого, який відповідав з вільної стопи, звільненням його від вини й кари.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Нечинний.

Театр Ріжнородностей:
Понеділок, 14. вересня, год. 7·30 веч. „Королева передмістя“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Міліон“ (реж. Рене Клейр).

КАСІНО: Звукова фільма“, „Сірий дім“ і додатки.

КОЛЬОСЕИ: „Вулиця гріху“, „Лявіна“.

ЛЕВ: Звук. фільма „Міліон“ (реж. Рене Клейр).

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Особиста секретарка“.

МІРАЖ: „Гарний Ґіґольо, бідний Ґіґольо“.

ОАЗА: Звукова фільма „Іванко музика“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Рішаюча ніч“ (Ґенерал Платов).

ПАН: Звук. фільма „Анна Хрісті“.

ПАСАЖ: „Бригада смерти“ (Гарі Піль) і додатки.

ХИМЕРА: „Наша є ніч“.

СТИЛЕВЕ: „Жінка, яка бажає гріху“ та „Чародійний килим“ (Пат і Паташон).

УПХА: „Заборонені години“, „Запорські чорти“.

Програма радіо.

Понеділок 14. вересня 1931.

Кенігсберг (217,1) 20·45 Тріо Бетовена на дві обої і вальторнію. **Липськ** (259,3) 19·30 Симф. концерт. **Братислава** (278,8) 18·00 Концерт. **Бресляв** (325) 21·20 Два фортепяни (Шуберт, Штравс, Фільд і ін.). **Брно** (341,7) 20·20 Концерт хору „Opus“. **Сотенс** (403,8) 20·35 Камеральний концерт. **Берлін** (419) 16·30 Концерт солістів. **Харків** (426) 15·00 20·00 Концерт. **Стокгольм** (435,4) 20·00 Концерт. 22·05—23·00 Концерт солістів. **Рим** (441,2) 21·00 Концерт людової музики. **Прага** (486,2) 21·00 Концерт радіоорх. (Бетовен, Моцарт, Гайдн). **Міляно** (500,8) 22·00 Камеральна музика. **Відень** (516,4) 19·30 Ірляндські пісні. 22·00 Джезбенд. **Рига** (524,5) 19·00 Музика Глінки. 20·25 „Травіята“, опера Верді. **Мінхен** 21·25 Південно-німецький квінтет. **Будапешт** (550,5) 17·30 Концерт солістів. 19·45 Циганська музика. **Любляна** (575,8) 18·30 Сальоновий квінтет. **Ленінград** (1000) 16·00 Етнографічний концерт. 18·30 Літературний вечір. **Калюндборг** (1153,8) 20·00 Сичкова музика.

Вівторок 15. вересня 1931.

Липськ (259,3) 21·15 Веселий вечір. **Моравська Острава** (263,4) 17·25 Концерт пісень. **Братислава** (278,8) 22·15 Циганська музика. **Брно** (347,7) 21·00 Концерт радіоорх. (Бетовен, Дворжак, Сук). **Штутгарт** (360,1) 21·10 „Лет довкола світа“. 22·30 „Що пе психоаналіза“, д-р Грабер. **Гамбург** (372,2) 20·00 „Il Mantello“ опера Пучінія. **Сотенс** 20·00 Засідання Союзу Народів. **Берлін** (419) 18·30 Радіохор. 19·20 Студенти дискутують як зарадити нуждi серед молоді. **Харків** (426) 15·00, 20·00 Концерт. **Стокгольм** (435,4) 21·15 Музика на давних інструментах. **Рим** (441,2) 21·00 Концерт (Гайдн, Росіні, Шуберт, Маскані Пучіні). **Прага** (486,2) 21·00 Концерт Яр Степанка (Дворжак, Новак, Сметана) **Міляно** (500,8) 21·00 Симф концерт. **Відень** (516,4) 19·05 Сольовий спів (сопран). **Рига** (524,5) 20·25 Концерт радіоорх. **Будапешт** (550,5) 17·30 Циганська орх. 20·00 Симф. концерт. **Осло** (1071,4) 20·30 Концерт радіоорх. 22·05 Скрипк. речиталь. **Москва** (1481) 18·15 Концерт. 20·30 Відчит.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок 14. вересня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Астрономічний час. 12·10 Концерт з грамофонових плит. 13·10 Комунікат метеорольоґічний з Варшави. 14·50 Комунікат господарський з Варшави. 15·10 Музика з грамофонових плит 15·25 Спортовий відчит з Варшави. 15·45 Огляд комунікатів з Варшави. 16·00 Музика з грамофонових плит 16·50 Гутірка по французьки. 17·10 Музика з грамофонових плит 17·15 Фейлєтон. 17·30 Музика з грамофонових плит. 17·35 Відчит і легка музика з Варшави. 19·00 Всячина 19·20 Три окличники. 19·35 Музика з ґрамофонових плит. 19·40 Трансмісії з Варшави. 20·30 Концерт з Варшави. 22·00 — 22·25 Трансмісії з Варшави. 22·30—24·00 Легка і танкова музика з Варшави.

Вівторок 15. вересня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Астр. час з Варш. 12·10, 15·10, 16·00, 16·35 17·10, 19·25, 19·50 Музика з грам. плит. 13·10, 14·50 Комунікати. „Його королівської Величности любов“, проф. Гартлєб (тр. з Катовиць). 15·45 Тр. з Варш. „Летунська хвилинка“, пяк. Сироко́льський. 16·20 Авдиція для молоді. 16·50 Тр. з Вільна. „Віденська базиліка загрожена“, інж Льоренц. 17·35 Тр. з Варш. Відчит. 18·00 Тр. з Варш. Популярний концерт (Бетовен, Вагнер). 19·00 Всячина. 19·20 Ком. в справі год. коней. 19·35 „Театр приїхав“, монольоґ. 19·55—20·10 Комунікати з Варш. 20·15 Тр. з Варш. Легкий хоральний концерт. 20.45 Тр. з Варшави. Гуморески. 21·00 Silva rerum. 21·05 Тр. з Варш. Концерт солістів. 22·00 Тр. з Варш. „Тривожні проблєми“, інж. Троневський. 22·15 Тр. з Варшави Комунікати. 23·30—24·00 Тр. з Варш. Легка і танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні **Збори** жіночого спортового Клюбу „Стріла“, відбудуться дня 26. вересня ц. р. в 19. год. у домівці „Союза Українок“. — **Виділ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 130

УМЕБЛЬОВАНИЙ покій, евентуально з харчем. — Вул. Ванди ч. 5/I пов. 451 3—4

РУТИНОВАНИЙ конципієнт, судовий адвокат. практика, глядає негайно місця в адвоката. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Скромні вимоги“. 454 2—2

ПРИЙМУ на мешкання студіюючих, фортепян дома. Байльова. Кадецька 12. 480 1—2

КІМНАТА до винайму. — Личаків, Генінга 8. 475

ФОРТЕПЯН „Bösendorfera“ та інші знамениті — дуже оказійно продам. Не виключена виміна. — Скленярскі. Коперника 26. 476 1—3

У ВІДНІ вдова по адвокаті поручає гарні великі кімнати з цілим удержанням для студенток (-тів). Ціна залежна від числа зголошень. За більшим зголошенням знижка до 23 дол. місячно на всім готов м. — Адр.: О. Левицька, Wien 8 B, Josefstädterstr. 73/6. 465 2—2

КАНДИДАТ АДВОКАТУРИ з відбутою 1-річною судовою практикою шукає місця в адвоката з днем 1. X. ц. р. — Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Пильний“. 471 2—5

ЖІНКА середніх літ шукає місця до управи хатою у вдівця священика або целєбса. Скромна винагорода — по умові. — Зголошення слати на адресу: С. Данилова, Царинське (Caryńskie) п. Дверник (Dwernik) коло Лютовиск. 472 2—2

ЗАРАЗ купіть мені „Стрілецькі Пісні“ Ярославенка на фортепян за 10 золотих. 340 5—5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Поважна знижка цін!

Кравецька Робітня українських інвалідів у Львові вул. св. Софії 25 виконує по знижених цінах:
мужеське убрання від зол. 160·—
раглани від зол. 150·—
реверенди від зол. 140·—
Власний склад першорядних більських матеріялів! 353 4—4

Театральне приладдя
до характеризації:
Перуки, шмінки, крепа,
мастикс, вазеліна, пудер,
по дуже дешевих цінах
продає:
Кооперат. „Український Театр“
ЛЬВІВ, РУСЬКА 18/1.

Оголошуйтеся в одинокім укр. щоденнику „ДІЛО“!

Подяка.

Тяжким горем прибиті по страті найстаршого сина і брата **Богдана**, 17-літн. укінчен. ґімназ. матуриста в Бережанах, складаємо щиру подяку Всім, що віддали останню прислугу незабутньому Покійникові.

Дякуємо Всечестному Духовенству, а саме: ВПР. о. деканові і пароховi Е. Бачинському за вирядження Покійника в далеку дорогу, відправлення Служби Божої і провід, а Всч. оо. Абрагамовському, Вергунові, Кордубі, Свергунові, Романчукевичеві, Залеському, Шиманському, Чередарчукові і дяконові Пришлякові за ласкаву участь у похоронах. Дякуємо Товаришам Покійного, що Його на своїх руках занесли на місце вічного спочинку, а Товаришеві Рокицькому за щире прощальне слово. Дякуємо всій Молоді, яка так щиро занялася похоронами та Хорові „Бояна“ на руки диригента п. Ю. Лаврівського. Дякуємо Церковному Братству та всім Громадянам, які Покійному віддали останню прислугу. Дякуємо вкінці всім, які чи то устно чи письмо виявили нам співчуття. Одначе не можемо дібрати слів, аби висловити почування нашої вдячности для П. П. Директорів: Рижевського і Лади за їх саможертву для Покійного, щоби Йому і нам ті страшні терпіння останніх днів злагіднити. — За Ваше щире серце і гарну душу нехай Всевишній сторицею нагородить Вам і Вашим дітям, бо ми не в силі Вам віддячитися!

Бережани, у вересні 1931.

Клявдій і Вікторія Білинські, родичі Андрій і Клявдій, брати.

Найдешевші книжки!

МИХАИЛО ВОЗНЯК
ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ
До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА
Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК
КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР
Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.
СМІХ ЗЕМЛІ
Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади І. II. і III. часть
Ціна 8·— золотих — без пересилки

АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Можна дістати в Адм. „Діла“ Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.